

CHƯƠNG TRÌNH MÔN HỌC

(Kèm theo Thông tư số: 03/2017/TT-BLĐTBXH ngày 01/3/2017 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội)

Tên Môn học: Luật Hiến pháp

Mã Môn học: MH08

Thời gian thực hiện: 30 giờ (Lý thuyết: 20 giờ; thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập: 6 giờ; Kiểm tra 4 giờ)

I. Vị trí, tính chất môn học

- Vị trí: Là môn học cơ sở ngành

- Tính chất: Môn học Luật Hiến pháp cung cấp cho sinh viên kiến thức cơ sở ngành, làm nền tảng cho các môn học chuyên môn trong chương trình đào tạo.

II. Mục tiêu môn học:

- Kiến thức:

+ Trình bày được những kiến thức cơ bản về Hiến pháp gồm lý luận chung về nguồn gốc, phân loại, bản chất, đối tượng, phương pháp, quy phạm, quan hệ pháp luật Hiến pháp.

+ Hiểu được những quy định chung về chế độ chính trị, kinh tế, văn hóa, giáo dục, quốc phòng, an ninh, đơn vị hành chính lãnh thổ... về quyền con người, quyền và nghĩa vụ công dân trong Hiến pháp.

+ Trình bày được các kiến thức cơ bản về tổ chức bộ máy Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và cách thức hình thành nên bộ máy nhà nước: chế độ bầu cử.

- Kỹ năng: Khả năng phân tích và áp dụng các quy định pháp luật chung về Hiến pháp.

- Năng lực tự chủ và trách nhiệm:

+ Kỹ năng làm việc nhóm và thuyết trình, kỹ năng phản biện và nghiên cứu độc lập.

+ Trách nhiệm trong công việc, ý thức tự chịu trách nhiệm; ý thức nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, ý thức kỷ luật cao và ý thức công dân cao.

III. Nội dung môn học:

1. Nội dung tổng quát và phân bổ thời gian

Số TT	Tên các bài trong môn học	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thảo luận, bài tập	Kiểm tra
1	Chương 1. Hiến pháp và lịch sử lập hiến Việt Nam	2	2	0	
2	Chương 2. Chế độ chính trị	2	1	1	
3	Chương 3. Chính sách kinh tế, xã hội, văn hóa, giáo dục, khoa học, công nghệ và môi trường	2	1	1	
4	Chương 4. Chính sách đối ngoại, quốc phòng và an ninh quốc gia	3	1	1	1

5	Chương 5. Quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân	2	1	1	
6	Chương 6. Bộ máy nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam	15	13	1	1
7	Chương 7. Chế độ bầu cử	2	1	1	
8	Thi kết thúc học phần	2			2
	Cộng	30	20	6	4

2. Nội dung chi tiết:

Chương 1. Hiến pháp và lịch sử lập hiến Việt Nam

Thời gian: 2 giờ

1. Mục tiêu:

- Về kiến thức:
 - + Trình bày được những kiến thức cơ bản về ngành Luật Hiến pháp gồm lý luận chung về nguồn gốc, phân loại, bản chất, đối tượng, phương pháp, quy phạm, quan hệ pháp luật Hiến pháp.
 - + Tóm tắt được lịch sử lập hiến Việt Nam
- Về kỹ năng:
 - Khả năng phân tích và áp dụng các quy định pháp luật chung về Hiến pháp.
- Về thái độ:
 - + Kỹ năng làm việc nhóm và thuyết trình, kỹ năng phản biện và nghiên cứu độc lập.
 - + Trách nhiệm trong công việc, ý thức tự chịu trách nhiệm; ý thức nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, ý thức kỷ luật cao và ý thức công dân cao.

2. Nội dung bài:

1.1 Khái quát chung về Hiến pháp

- 1.1.1 Khái niệm chung
- 1.1.2 Quy phạm pháp luật hiến pháp
- 1.1.3 Đặc trưng cơ bản của hiến pháp
- 1.1.4 Các chức năng của hiến pháp
- 1.1.5 Cấu trúc hiến pháp
- 1.1.6 Phân loại hiến pháp
- 1.1.7 Quy trình làm, sửa đổi Hiến pháp
- 1.1.8 Các mô hình cơ quan bảo hiến

1.2 Quan hệ pháp luật Hiến pháp

- 1.2.1 Chủ thể
- 1.2.2 Khách thể
- 1.2.3 Nội dung

1.3 Lịch sử lập hiến Việt Nam

1.3.1 Tư tưởng lập hiến trước Cách mạng Tháng 8 năm 1945

1.3.2 Hiến pháp 1946

1.3.3 Hiến pháp 1959

1.3.4 Hiến pháp 1980

1.3.5 Hiến pháp 1992

1.3.6 Hiến pháp 2013

1.3.7 Tư tưởng xuyên suốt lịch sử lập hiến Việt Nam

Chương 2. Chế độ chính trị

Thời gian: 02 giờ

1. Mục tiêu:

- Kiến thức:

- + Trình bày được một số nội dung cơ bản về chế độ chính trị: khái niệm, chính thể, bản chất của nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam
- + Phân biệt vai trò của các thành phần cấu thành hệ thống chính trị của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

- Kỹ năng: Phân tích và áp dụng các quy định pháp luật chung của Luật Hiến pháp.

- Năng lực tự chủ và trách nhiệm:

- + Kỹ năng làm việc nhóm và thuyết trình, kỹ năng phản biện và nghiên cứu độc lập.
- + Trách nhiệm trong công việc, ý thức tự chịu trách nhiệm; ý thức nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, ý thức kỷ luật cao và ý thức công dân cao.

2. Nội dung bài:

2.1 Khái quát về chế độ chính trị

2.1.1 Khái niệm

2.1.2 Chính thể nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

2.1.3 Bản chất của nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

2.2 Hệ thống chính trị của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

2.2.1 Khái niệm

2.2.2 Đảng Cộng sản Việt Nam

2.2.3 Nhà nước

2.2.4 Các tổ chức chính trị - xã hội trong hệ thống chính trị

Chương 3. Chính sách kinh tế, xã hội, văn hóa, giáo dục, khoa học, công nghệ và môi trường

Thời gian: 02 giờ

1. Mục tiêu:

- Kiến thức: Tóm tắt các quy định của Luật Hiến pháp liên quan đến chính sách kinh tế, xã hội, văn hóa, giáo dục, khoa học công nghệ và môi trường

- Kỹ năng: Phân tích và áp dụng các quy định pháp luật chung của Luật Hiến pháp.

- Năng lực tự chủ và trách nhiệm:

- + Kỹ năng làm việc nhóm và thuyết trình, kỹ năng phản biện và nghiên cứu độc lập.
- + Trách nhiệm trong công việc, ý thức tự chịu trách nhiệm; ý thức nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, ý thức kỷ luật cao và ý thức công dân cao.

2. Nội dung bài:

3.1 Chính sách kinh tế

3.1.1 Khái niệm chính sách kinh tế

3.1.2 Chính sách kinh tế trong Hiến pháp 2013

3.2 Chính sách xã hội

3.3 Chính sách văn hóa

3.4 Chính sách giáo dục

3.5 Chính sách khoa học và công nghệ

3.6 Chính sách môi trường

Chương 4. Chính sách đối ngoại, quốc phòng và an ninh

Thời gian: 02 giờ, 01 giờ kiểm tra

1. Mục tiêu:

- Kiến thức: Tóm tắt các quy định của Luật Hiến pháp liên quan đến chính sách đối ngoại, quốc phòng và an ninh
- Kỹ năng: Phân tích và áp dụng các quy định pháp luật chung của Luật Hiến pháp.
- Năng lực tự chủ và trách nhiệm:
 - + Kỹ năng làm việc nhóm và thuyết trình, kỹ năng phản biện và nghiên cứu độc lập.
 - + Trách nhiệm trong công việc, ý thức tự chịu trách nhiệm; ý thức nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, ý thức kỷ luật cao và ý thức công dân cao.

2. Nội dung bài:

4.1 Khái quát về chính sách đối ngoại của nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

4.2 Nội dung của chính sách đối ngoại

4.3 Chính sách quốc phòng và an ninh

Chương 5. Quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân

Thời gian: 2 giờ

1. Mục tiêu:

- Kiến thức:
 - + Tóm tắt các quy định của Luật Hiến pháp liên quan đến quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân;
 - + Hiểu được các chế định về quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân
- Kỹ năng: Phân tích và áp dụng các quy định pháp luật chung của Luật Hiến pháp.

- Năng lực tự chủ và trách nhiệm:
 - + Kỹ năng làm việc nhóm và thuyết trình, kỹ năng phản biện và nghiên cứu độc lập.
 - + Trách nhiệm trong công việc, ý thức tự chịu trách nhiệm; ý thức nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, ý thức kỷ luật cao và ý thức công dân cao.

2. Nội dung bài:

5.1 Khái quát về quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân

5.1.1 Quyền con người

5.1.2 Quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân

5.1.3 Nguyên tắc xây dựng chế định quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân

5.2 Quyền con người trong Hiến pháp 2013

5.2.1 Các quyền con người về dân sự chính trị

5.2.2 Các quyền con người về kinh tế, xã hội và văn hóa

5.2.3 Nghĩa vụ của con người

5.3 Quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân

5.3.1 Các quyền về chính trị, dân sự

5.3.2 Các quyền về kinh tế, văn hóa, xã hội

5.3.3 Nghĩa vụ cơ bản của công dân

Chương 6. Bộ máy nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Thời gian: 14 giờ, 01 giờ kiểm tra

1. Mục tiêu:

- Kiến thức:
 - + Trình bày được khái niệm bộ máy nhà nước
 - + Hiểu các nguyên tắc xây dựng và hoạt động của Bộ máy nhà nước Việt Nam
 - + Tóm tắt các quy định về vị trí, tính chất, chức năng, nhiệm vụ quyền hạn, cơ cấu tổ chức và hoạt động của các cơ quan trong bộ máy nhà nước theo quy định của Hiến pháp 2013
- Kỹ năng: Phân tích và áp dụng các quy định pháp luật chung của Luật Hiến pháp.
- Năng lực tự chủ và trách nhiệm:
 - + Kỹ năng làm việc nhóm và thuyết trình, kỹ năng phản biện và nghiên cứu độc lập.
 - + Trách nhiệm trong công việc, ý thức tự chịu trách nhiệm; ý thức nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, ý thức kỷ luật cao và ý thức công dân cao.

2. Nội dung bài:

6.1 Khái quát về bộ máy nhà nước

6.1.1 Khái niệm

6.1.2 Nguyên tắc xây dựng và hoạt động của Bộ máy nhà nước Việt Nam theo Hiến pháp năm 2013

- 6.1.3 Bộ máy nhà nước Việt Nam theo Hiến pháp năm 2013
- 6.2 Quốc hội
 - 6.2.1 Vị trí, tính chất, chức năng
 - 6.2.2 Nhiệm vụ và quyền hạn
 - 6.2.3 Cơ cấu tổ chức
 - 6.2.4 Kỳ họp
 - 6.2.5 Đại biểu Quốc hội
- 6.3 Chủ tịch nước
 - 6.3.1 Vị trí của chủ tịch nước
 - 6.3.2 Thẩm quyền
 - 6.3.4 Bầu chủ tịch nước và phó chủ tịch nước
 - 6.3.5 Hội đồng quốc phòng và an ninh
- 6.4 Chính phủ
 - 6.4.1 Vị trí
 - 6.4.2 Nhiệm vụ, quyền hạn
 - 6.4.3 Cơ cấu tổ chức
 - 6.4.4 Hình thức hoạt động
- 6.5 Chính quyền địa phương
 - 6.5.1 Khái quát về chính quyền địa phương
 - 6.5.1 Hội đồng nhân dân
 - 6.5.2 Ủy ban nhân dân
- 6.6 Tòa án nhân dân
- 6.7 Viện kiểm sát nhân dân
- 6.8 Hội đồng bầu cử quốc gia
- 6.9 Kiểm toán nhà nước

Chương 7. Chế độ bầu cử

Thời gian: 2 giờ

1. Mục tiêu:

- Kiến thức:
 - Tóm tắt các quy định của Hiến pháp liên quan đến chế độ bầu cử như: nguyên tắc bầu cử, tiến trình bầu cử
- Kỹ năng: Phân tích và áp dụng các quy định pháp luật chung của Luật Hiến pháp.
- Năng lực tự chủ và trách nhiệm:
 - + Kỹ năng làm việc nhóm và thuyết trình, kỹ năng phản biện và nghiên cứu độc lập.
 - + Trách nhiệm trong công việc, ý thức tự chịu trách nhiệm; ý thức nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, ý thức kỷ luật cao và ý thức công dân cao.

2. Nội dung bài:

7.2 Nguyên tắc bầu cử

- 7.2.1 Nguyên tắc bầu cử phổ thông
- 7.2.2 Nguyên tắc bầu cử trực tiếp
- 7.2.3 Nguyên tắc bỏ phiếu kín
- 7.2.4 Nguyên tắc bầu cử bình đẳng

7.3 Tiến trình bầu cử

- 7.3.1 Bầu cử
- 7.3.2 Bầu cử thêm, bầu cử bổ sung

IV. Điều kiện thực hiện môn học:

- Phòng học;
- Trang thiết bị: Máy tính, máy projector, bảng, phấn, mic...

V. Nội dung và phương pháp đánh giá:

1. Nội dung đánh giá:

- Kiến thức: Trình bày được những kiến thức cơ bản về Hiến pháp gồm lý luận chung về nguồn gốc, phân loại, bản chất, đối tượng, phương pháp, quy phạm, quan hệ pháp luật Hiến pháp; Hiểu được những quy định chung về chế độ chính trị, kinh tế, văn hóa, giáo dục, quốc phòng, an ninh, đơn vị hành chính lãnh thổ... về quyền con người, quyền và nghĩa vụ công dân trong Hiến pháp; Trình bày được các kiến thức cơ bản về tổ chức bộ máy Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và cách thức hình thành nên bộ máy nhà nước: chế độ bầu cử.

- Kỹ năng: Khả năng phân tích và áp dụng các quy định pháp luật chung về Hiến pháp.

- Năng lực tự chủ và trách nhiệm: Kỹ năng làm việc nhóm và thuyết trình, kỹ năng phản biện và nghiên cứu độc lập; Trách nhiệm trong công việc, ý thức tự chịu trách nhiệm; ý thức nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, ý thức kỷ luật cao và ý thức công dân cao.

2. Phương pháp đánh giá

- Đánh giá kết quả học tập dựa trên tiêu chí: mức độ tham gia bài tập tại lớp; mức độ hoàn thành khối lượng bài tập về nhà; mức độ tham gia trao đổi thảo luận trên lớp;
- Điểm quá trình học tập: chiếm 40% tổng điểm trung bình trung môn học;
- Thi/Bài tập lớn/Tiểu luận cuối kỳ: chiếm 60% tổng điểm trung bình môn học.

VI. Hướng dẫn thực hiện môn học:

1. Phạm vi áp dụng môn học:

Chương trình môn học được sử dụng để giảng dạy đối với trình độ cao đẳng nghề Dịch vụ pháp lý tại trường cao đẳng Kiên Giang.

2. Hướng dẫn về phương pháp giảng dạy, học tập môn học:

- Đối với giáo viên, giảng viên: Thuyết trình kết hợp với giảng dạy bằng tình huống, thảo luận, trao đổi với người học, hướng dẫn người học thực hành xử lý các tình huống pháp lý cơ bản.

- Đối với người học: dự lớp, thảo luận, tự học (cá nhân, nhóm), tham gia các chương trình ngoại khóa có liên quan.

3. Những trọng tâm cần chú ý:

- Nội dung trọng tâm môn học: Người học có thể khái quát được các quy định cơ bản của Hiến pháp 2013, liên hệ vận dụng được các quy định của Hiến pháp vào các tình huống xảy ra trong đời sống.

- Quá trình dạy và học: Giáo viên khái quát hóa các chế định của Luật Hiến pháp, hướng dẫn tổ chức cho sinh viên liên hệ thực tế, xử lý các tình huống pháp lý liên quan.

- Sau mỗi chương giáo viên cần tóm lại nội dung của chương và giao thêm vấn đề lý luận hoặc tình huống về nhà cho người học; khi tiến hành giảng dạy chương mới cần nhắc lại nội dung chương đã học để tạo tính liên tục.

4. Tài liệu tham khảo:

4.1 Tài liệu bắt buộc:

- Khoa Kinh tế - Luật, 2021, Giáo trình Luật Hiến pháp (Lưu hành nội bộ);
- Luật hiến pháp 2013;
- Luật tổ chức Quốc hội 2014
- Luật tổ chức Quốc hội sửa đổi 2020
- Luật tổ chức chính phủ 2015
- Luật tổ chức chính quyền địa phương 2015
- Luật tổ chức chính phủ và Luật tổ chức chính quyền địa phương sửa đổi 2019
- Luật tổ chức tòa án nhân dân 2014
- Luật tổ chức Viện kiểm sát nhân dân 2014
- Luật kiểm toán nhà nước 2015
- Luật bầu cử đại biểu quốc hội và đại biểu hội đồng nhân dân 2015
- Luật quốc tịch 2008
- Luật quốc tịch sửa đổi bổ sung 2014

4.2 Tài liệu tham khảo

- GS.TS. Thái Vĩnh Thắng & PGS.TS. Tô Văn Hòa (Đại học Luật Hà Nội), 2019. Giáo trình Luật Hiến pháp Việt Nam. NXB Tư pháp, Hà Nội.
- Viện chính sách công và pháp luật, 2014. Bình luận khoa học Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (Sách chuyên khảo). NXB Lao động Xã hội, Hà Nội.
- Nguyễn Đăng Dung-Vũ Công Giao-Lã Khánh Tùng, 2011. Giáo trình Lý luận và pháp luật về quyền con người. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- Khoa luật (Đại học Cần Thơ), 2020. Giáo trình Quyền con người (Lưu hành nội bộ).
- Hiến pháp 1946; Hiến pháp 1959; Hiến pháp 1980; Hiến pháp 1992; Hiến pháp 1992 sửa đổi bổ sung 2001

5. Ghi chú và giải thích:

TRƯỞNG KHOA

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN